

Forvaltningsstandard for
tilgjengeliggjøring av
begrepsbeskrivelser basert på TBX
(TBX-AP-NO) - Versjon 1.0

Status: Gjeldende

Publisert: 2019-03-15 (v.1.0)

Oppdatert: 2020-07-01 (v.1.0.2)

Gjeldende versjon: <https://data.norge.no/specification/tbx-ap-no/>

Redaktørens utkast: <https://informasjonsforvaltning.github.io/tbx-ap-no/>

Innmelding av feil og mangler:

Dersom du finner feil eller mangler i dokumentet, ber vi om at dette meldes inn på [Github Issues](#). Dersom du ikke allerede har bruker på Github kan du opprette bruker gratis.

Innholdsfortegnelse

Forord	4
Formål, omfang og avgrensninger	5
Normative referanser	6
Definisjon av de mest sentrale begreper	7
Spesifikasjon for hvordan TBX brukes ved maskinell tilgjengeliggjøring av begrepsbeskrivelser ...	8
Begrep	9
Begrep.identifikator	9
Begrep.ansvarligVirksomhet	9
Begrep.fagområde.tekst	10
Begrep.fagområde.språkMålform	10
Begrep.bruksområde.tekst	10
Begrep.bruksområde.språkMålform	10
Begrep.gyldighetsperiode.gyldigFraOgMed	11
Begrep.gyldighetsperiode.gyldigTilOgMed	11
Begrep.kontaktpunkt	11
Begrep.sistOppdatert	12
Begrep.anbefaltTerm	12
Begrep.tillattTerm	12
Begrep.frarådetTerm	13
Begrep.datastrukturterm	13
Begrep.definisjon	13
Begrep.alternativFormulering	13
Begrep.assosiativRelasjon	14
Begrep.generiskRelasjon	14
Begrep.partitivRelasjon	14
Begrep.seOgså	15
Begrep.erstatter	15
Begrep.erstattesAv	15
Term.navn.tekst	15
Term.navn.språkMålform	16
Term.sistOppdatert	16
TillattTerm.målgruppe	16
Betydningsbeskrivelse.tekst.tekst	17
Betydningsbeskrivelse.tekst.språkMålform	17
Betydningsbeskrivelse.kildebeskrivelse.forholdTilKilde	17
Betydningsbeskrivelse.kildebeskrivelse.kilde.URI	18
Betydningsbeskrivelse.kildebeskrivelse.kilde.tekst	18
Betydningsbeskrivelse.merknad.tekst	18

Betydningsbeskrivelse.merknad.språkMålform	18
Betydningsbeskrivelse.eksempel.tekst	19
Betydningsbeskrivelse.eksempel.sspråkMålform	19
Betydningsbeskrivelse.målgruppe	19
Betydningsbeskrivelse.omfang.URI	20
Betydningsbeskrivelse.omfang.tekst	20
Betydningsbeskrivelse.sistOppdatert	20
AssosiativRelasjon.beskrivelse.tekst	21
AssosiativRelasjon.beskrivelse.språkMålform	21
GeneriskRelasjon.inndelingskriterium.tekst	21
GeneriskRelasjon.inndelingskriterium.språkMålform	22
PartitivRelasjon.inndelingskriterium.tekst	22
PartitivRelasjon.inndelingskriterium.språkMålform	22
Begrepsrelasjon.sistOppdatert	23
Begrepsrelasjon.overordnetBegrep	23
Begrepsrelasjon.underordnetBegrep	23
Begrepsrelasjon.assosiertBegrep	23
Begrepssamling	24
Begrepssamling.navn	24
Begrepssamling.identifikator	24
Begrepssamling.ansvarligVirksomhet	24
Begrepssamling.beskrivelse	25
Begrepssamling.kontaktpunkt	25
Begrepssamling.begrep	25
Vedlegg A (ikke-normativt) - Eksempler	26
A.1 Eksempelfil med minimumsbeskrivelser av et begrep	26
A.2 Eksempelfil med alle felter for begrepsbeskrivelser	27
Vedlegg B (ikke-normativt) - Endringer fra versjon 1.0 til 1.0.x	33

Forord

Referansekatalogen er en oversikt over obligatoriske og anbefalte IT-standarder i forvaltningen. Obligatoriske standarder skal følges av alle virksomheter. Anbefalte standarder skal følges hvis virksomhetene ikke har en god grunn til å la være å følge dem.

Referansekatalogen skal sikre at innbyggere og næringsliv får tilgang til offentlig informasjon og tjenester på en standardisert måte (uavhengig av brukerstyr). Den skal også sikre god samhandling mellom offentlige virksomheter, hindre bindinger til bestemte leverandører og sikre god konkurranse i IT-markedet. Katalogen forvaltes av [Digitaliseringsdirektoratet](#).

IT-ministeren satte i 2006 ned et bredt sammensatt Standardiseringsråd, som fra 2019 endret sitt navn til [Arkitektur- og standardiseringsråd](#), med medlemmer fra kommunal og statlig sektor. Digitaliseringsdirektoratet får råd fra dette rådet om hvilke standarder som bør være anbefalte eller obligatoriske. Forslag til obligatoriske standarder blir først utredet av Digitaliseringsdirektoratet og deretter oversendt til Kommunal- og moderniseringsdepartementet etter høring. Revidert [Forskrift om IT-standarder i offentlig forvaltning](#) med nye obligatoriske standarder legges så fram for Kongen i statsråd som vedtar forskriftsendringer. Digitaliseringsdirektoratet beslutter hva som skal være anbefalte standarder i *Referansekatalogen*, etter utredning og høring i henhold til Arkitektur- og standardiseringsrådets arbeidsmetodikk.

Denne standarden er utarbeidet av en arbeidsgruppe ledet av tidligere Difi (nå Digitaliseringsdirektoratet), i henhold til Standardiseringsrådets arbeidsmetodikk.

Standarden inngår i [bruksområdet "Begrepsanalyse og definisjonsarbeid"](#) i *Referansekatalogen*.

Formål, omfang og avgrensninger

Denne standarden skal sikre at begrepsbeskrivelser som forvaltes av offentlig forvaltning, tilgjengeliggjøres på en standardisert og maskinlesbar måte.

Standarden spesifiserer hvordan begrepsbeskrivelser som er utformet i henhold til [Forvaltningsstandard for begrepsbeskrivelser](#), gjøres tilgjengelig i maskinlesbare formater i henhold til TBX-standard. Standarden spesifiserer ikke krav til innhold i en begrepsbeskrivelse, heller ikke krav til et eventuelt IT-system for å forvalte begrepsbeskrivelser.

Standarden brukes når en virksomhet skal tilgjengeliggjøre begrepsbeskrivelser som de selv forvalter, i et maskinlesbart format og i henhold til TBX-standard. Se ellers [bruksområde "Begrepsanalyse og definisjonsarbeid"](#) i *Referansekatalogen* for andre aktuelle standarder og veiledere.

Normative referanser

Følgende standarder er normative og danner grunnlag for denne standard:

- *Forvaltningsstandard for begrepsbeskrivelser*: Standarden stiller krav til innhold i beskrivelse av begrep og begrepssamling.
- NS-ISO 30042:2019 *Forvaltning av terminologiresurser - Utsveklingsformat for termbaser (TBX)*: Standarden definerer et rammeverk for bl.a. hvordan (samlinger av) begrepsbeskrivelser skal kunne utveksles i maskinlesbare formater.

Definisjon av de mest sentrale begreper

Tilgjengeliggjøring

publisering eller utveksling

Maskinell tilgjengeliggjøring

tilgjengeliggjøring i maskinlesbart format

Spesifikasjon for hvordan TBX brukes ved maskinell tilgjengeliggjøring av begrepsbeskrivelser

Spesifikasjonen i dette kapitlet utgjør definisjonen av en TBX-dialekt, kalt TBX-AP-NO. Dialektnavnet TBX-AP-NO skal oppgis i en TBX-fil for å være i samsvar med denne standarden: `<tbx type="TBX-AP-NO">`.

Spesifikasjonen sier ikke hva som er obligatoriske felter, men hvordan et felt skal representeres i TBX når feltet brukes. Se *Forvaltningsstandard for begrepsbeskrivelser* hhv. *TBX* for hva som er obligatorisk.

Vi har gjort noen bevisste valg når det gjelder TBX-representasjon og -plassering:

- Referanser fra et begrep til andre begreper: Vi har valgt å bruke `<xref>`, også i tilfeller der begreper som refereres til er i samme TBX-fil. Dette fordi *Forvaltningsstandard for begrepsbeskrivelser* krever at ethvert begrep skal ha en URI, noe som gjør at `<xref>` alltid kan brukes.
- Plassering av generiske og partitive relasjoner: ‘Inndelingskriterium’ er ikke påkrevd for en generisk eller partitiv relasjon. Det er derfor strengt tatt ikke nødvendig å plassere en generisk eller partitiv relasjon i en `<langSec>`. Vi har allikevel valgt å plassere generiske og partitive relasjoner under `<langSec>` for å ha konsistens med tilfeller der ‘inndelingskriterium’ er oppgitt og som dermed trenger språkkode, samt konsistens med assosiative relasjoner der det alltid skal oppgis en ‘beskrivelse’ som trenger språkkode.
- Plassering av ‘omfang’: I henhold til *Forvaltningsstandard for begrepsbeskrivelser* hører ‘omfang’ sammen med den aktuelle definisjonen eller alternative formuleringen. Vi har derfor valgt å plassere ‘omfang’ i samme `<descripGrp>` som den aktuelle definisjonen eller alternative formuleringen. Dette gjør at ‘omfang’ også er i en `<langSec>` som må ha en språkkode, selv om språkkode ikke er påkrevd for ‘omfang.tekst’.

I tabellen under er det også tatt med PID (persistent identifier) til definisjoner av datafelter og kodeverdier. Dette for å oppnå semantisk interoperabilitet med andre TBX-dialekter, ved at man gjennom unike PIDer refererer til samme definisjoner av datafelter og kodeverdier, selv om man bruker ulike termer i ulike TBX-dialekter. Vi bruker primært PIDer som finnes fra [Data Category Repository](#), supplert med definisjoner/PIDer fra andre offisielle kilder (bl.a. [SKOS](#) og [Dublin Core](#)). Der det p.t. ikke finnes ferdige internasjonale definisjoner, er PID oppgitt med prefiks “skosno:”. Disse vil bli definert og publisert under data.norge.no/vocabulary/skosno#. PIDer er ikke nødvendig å oppgi i en TBX-fil, men brukes til å slå opp i definisjoner når man implementerer eller tolker en TBX-fil som er i samsvar med denne standarden.

Se ellers eksemplene i vedlegget til dette dokumentet.

I tabellene under er det brukt følgende prefiks:

Prefiks	Forklaring
---------	------------

adms:	Asset Description Metadata Schema (ADMS), https://www.w3.org/TR/vocab-adms/#
datcat:	Terminological Data Categories, http://www.datcatinfo.net/#/
dct:	(Dublin Core) DCMI Metadata Terms, http://purl.org/dc/terms/
rdfs:	RDF Schema, https://www.w3.org/TR/rdf-schema/#
skos:	SKOS Simple Knowledge Organization System, https://www.w3.org/TR/skos-reference/#
skosno:	Norske utvidelser av SKOS, data.norge.no/vocabulary/skosno#
tei:	Text Encoding Initiative, https://tei-c.org/release/doc/tei-p5-doc/en/html/

Begrep

PID til definisjon	'concept', skos:Concept
TBX-representasjon	<code><conceptEntry id="begrep001"></code>
Datatype (med ev. PID til definisjon)	Se attributtene under Begrep.
TBX-Nivå	conceptEntry
Merknad	(ingen)

Begrep.identifikator

PID til definisjon	'Identifier', datcat:DC-3894
TBX-representasjon	<code><admin type="identifikator"></code>
Datatype (med ev. PID til definisjon)	URI
TBX-Nivå	conceptEntry
Merknad	(ingen)

Begrep.ansvarligVirksomhet

PID til definisjon	'responsible organization', datcat:DC-452
TBX-representasjon	<code><transac type="ansvarligVirksomhet">nnnnnnnn</transac></code>
Datatype (med ev. PID til definisjon)	Organisasjonsnummer, https://www.brreg.no/om-oss/oppgavene-vare/alle-registrene-vare/om-enhetsregisteret/organisasjonsnummeret/
TBX-Nivå	conceptEntry
Merknad	I en <code><transacGrp></code>

Begrep.fagområde.tekst

PID til definisjon	'subject field', datcat:DC-489
TBX-representasjon	<code><descrip type="fagområde">tekst</descrip></code>
Datatype (med ev. PID til definisjon)	PCDATA
TBX-Nivå	langSec
Merknad	(ingen)

Begrep.fagområde.språkMålform

PID til definisjon	'language identifier', datcat:DC-279
TBX-representasjon	<code><langSec xml:lang="nb"></code>
Datatype (med ev. PID til definisjon)	PickList, fra ISO 639-1 (to bokstavers kode), ev. ISO 639-2 og ISO 639-3 (tre bokstavers koder): <ul style="list-style-type: none">• <code>nb</code>• <code>nn</code>• ...
TBX-Nivå	langSec
Merknad	(ingen)

Begrep.bruksområde.tekst

PID til definisjon	'bruksområde', skosno:bruksområde
TBX-representasjon	<code><descrip type="bruksområde">tekst</descrip></code>
Datatype (med ev. PID til definisjon)	PCDATA
TBX-Nivå	langSec
Merknad	(ingen)

Begrep.bruksområde.språkMålform

PID til definisjon	'language identifier', datcat:DC-279
TBX-representasjon	<code><langSec xml:lang="nn"></code>

Datatype (med ev. PID til definisjon)	PickList, fra ISO 639-1 (to bokstavers kode), ev. ISO 639-2 og ISO 639-3 (tre bokstavers koder): <ul style="list-style-type: none"> • nb • nn • ...
TBX-Nivå	langSec
Merknad	(ingen)

Begrep.gyldighetsperiode.gyldigFraOgMed

PID til definisjon	'start date', adms:schema-startdate
TBX-representasjon	<transac type="typeDato">
Datatype (med ev. PID til definisjon)	PickList: <ul style="list-style-type: none"> • gyldigFraOgMed ('gyldig fra og med', skosno:gyldigFraOgMed)
TBX-Nivå	conceptEntry
Merknad	I en <transacGrp> sammen med selve datoen som oppgis som <date>

Begrep.gyldighetsperiode.gyldigTilOgMed

PID til definisjon	'end date', adms:schema-enddate
TBX-representasjon	<transac type="typeDato">
Datatype (med ev. PID til definisjon)	PickList: <ul style="list-style-type: none"> • gyldigTilOgMed ('gyldig til og med', skosno:gyldigTilOgMed)
TBX-Nivå	conceptEntry
Merknad	I en <transacGrp> sammen med selve datoen som oppgis som <date>

Begrep.kontaktpunkt

PID til definisjon	'contact Point', adms:dcat-contactpoint
TBX-representasjon	<transacNote type="kontaktpunkt">
Datatype (med ev. PID til definisjon)	Vcard

TBX-Nivå	conceptEntry
Merknad	I samme <transacGrp> som den aktuelle Begrep.ansvarligVirksomhet

Begrep.sistOppdatert

PID til definisjon	'last modification date', datcat:DC-2526
TBX-representasjon	<transac type="typeDato">
Datatype (med ev. PID til definisjon)	PickList: <ul style="list-style-type: none"> • sistOppdatert ('last modification date', datcat:DC-2526)
TBX-Nivå	conceptEntry
Merknad	I en <transacGrp> sammen med selve datoen som oppgis som <date>

Begrep.anbefaltTerm

PID til definisjon	'preferred', datcat:DC-72
TBX-representasjon	<termNote type="typeTerm">
Datatype (med ev. PID til definisjon)	PickList: <ul style="list-style-type: none"> • anbefaltTerm ('preferred', datcat:DC-72)
TBX-Nivå	termSec
Merknad	(ingen)

Begrep.tillattTerm

PID til definisjon	'admitted', datcat:DC-73
TBX-representasjon	<termNote type="typeTerm">
Datatype (med ev. PID til definisjon)	PickList: <ul style="list-style-type: none"> • tillattTerm ('admitted', datcat:DC-73)
TBX-Nivå	termSec
Merknad	(ingen)

Begrep.frarådetTerm

PID til definisjon	'not recommended', datcat:DC-74
TBX-representasjon	<termNote type="typeTerm">
Datatype (med ev. PID til definisjon)	PickList: <ul style="list-style-type: none">• frarådetTerm ('not recommended', datcat:DC-74)
TBX-Nivå	termSec
Merknad	(ingen)

Begrep.datastrukturterm

PID til definisjon	'ident', tei:ref-ident
TBX-representasjon	<termNote type="typeTerm">
Datatype (med ev. PID til definisjon)	PickList: <ul style="list-style-type: none">• datastrukturterm ('ident', tei:ref-ident)
TBX-Nivå	termSec
Merknad	(ingen)

Begrep.definisjon

PID til definisjon	'Definition', datcat:DC-168
TBX-representasjon	<descrip type="definisjon">
Datatype (med ev. PID til definisjon)	Se attributtene under Betydningsbeskrivelse
TBX-Nivå	langSec
Merknad	(ingen)

Begrep.alternativFormulering

PID til definisjon	'alternativ formulering', skosno:AlternativFormulering
TBX-representasjon	<descrip type="alternativFormulering">
Datatype (med ev. PID til definisjon)	Se attributtene under Betydningsbeskrivelse
TBX-Nivå	langSec

Merknad	(ingen)
---------	---------

Begrep.assosiativRelasjon

PID til definisjon	'associative relation', datcat:DC-88
TBX-representasjon	<descrip type="typeRelasjon">
Datatype (med ev. PID til definisjon)	PickList: <ul style="list-style-type: none"> • assosiativRelasjon ('associative relation', datcat:DC-88)
TBX-Nivå	langSec
Merknad	I en <descripGrp> sammen med de andre metadata om den aktuelle relasjonen

Begrep.generiskRelasjon

PID til definisjon	'generic relation', datcat:DC-242
TBX-representasjon	<descrip type="typeRelasjon">
Datatype (med ev. PID til definisjon)	PickList: <ul style="list-style-type: none"> • generiskRelasjon ('generic relation', datcat:DC-242)
TBX-Nivå	langSec
Merknad	I en <descripGrp> sammen med de andre metadata om den aktuelle relasjonen

Begrep.partitivRelasjon

PID til definisjon	'partitive relation', datcat:DC-397
TBX-representasjon	<descrip type="typeRelasjon">
Datatype (med ev. PID til definisjon)	PickList: <ul style="list-style-type: none"> • partitivRelasjon ('partitive relation', datcat:DC-397)
TBX-Nivå	langSec
Merknad	I en <descripGrp> sammen med de andre metadata om den aktuelle relasjonen

Begrep.seOgså

PID til definisjon	'see also', rdfs:seealso
TBX-representasjon	<code><xref type="seOgså"></code>
Datatype (med ev. PID til definisjon)	URI
TBX-Nivå	conceptEntry
Merknad	(ingen)

Begrep.erstatter

PID til definisjon	'replaces', dct:replaces
TBX-representasjon	<code><xref type="erstatter"></code>
Datatype (med ev. PID til definisjon)	URI
TBX-Nivå	conceptEntry
Merknad	(ingen)

Begrep.erstattesAv

PID til definisjon	'is replaced by', dct:isReplacedBy
TBX-representasjon	<code><xref type="erstattesAv"></code>
Datatype (med ev. PID til definisjon)	URI
TBX-Nivå	conceptEntry
Merknad	(ingen)

Term.navn.tekst

PID til definisjon	'term', datcat:DC-508
TBX-representasjon	<code><term>tekst</term></code>
Datatype (med ev. PID til definisjon)	PCDATA
TBX-Nivå	termSec
Merknad	(ingen)

Term.navn.språkMålform

PID til definisjon	'language identifier', datcat:DC-279
TBX-representasjon	<code><langSec xml:lang="nb"></code>
Datatype (med ev. PID til definisjon)	PickList, fra ISO 639-1 (to bokstavers kode), ev. ISO 639-2 og ISO 639-3 (tre bokstavers koder): <ul style="list-style-type: none">• <code>nb</code>• <code>nn</code>• ...
TBX-Nivå	langSec
Merknad	(ingen)

Term.sistOppdatert

PID til definisjon	'last modification date', datcat:DC-2526
TBX-representasjon	<code><transac type="typeDato"></code>
Datatype (med ev. PID til definisjon)	PickList: <ul style="list-style-type: none">• <code>sistOppdatert</code> ('last modification date', datcat:DC-2526)
TBX-Nivå	termSec
Merknad	I en <code><transacGrp></code> sammen med selve datoen som oppgis som <code><date></code>

TillattTerm.målgruppe

PID til definisjon	'audience', datcat:DC-527
TBX-representasjon	<code><termNote type="målgruppe"></code>
Datatype (med ev. PID til definisjon)	PickList: <ul style="list-style-type: none">• <code>allmennheten</code> ('allmennheten', skosno:allmennheten)• <code>fagspesialist</code> ('fagspesialist', skosno:fagspesialist)
TBX-Nivå	termSec
Merknad	(ingen)

Betydningsbeskrivelse.tekst.tekst

PID til definisjon	Se Begrep.definsjon hhv. Begrep.alteranativFormulering
TBX-representasjon	<code><descrip type="definisjon">tekst</descrip></code> hhv. <code><descrip type="alternativFormulering">tekst</descrip></code>
Datatype (med ev. PID til definisjon)	PCDATA
TBX-Nivå	langSec
Merknad	(ingen)

Betydningsbeskrivelse.tekst.språkMålform

PID til definisjon	'language identifier', datcat:DC-279
TBX-representasjon	<code><langSec xml:lang="nn"></code>
Datatype (med ev. PID til definisjon)	PickList, fra ISO 639-1 (to bokstavers kode), ev. ISO 639-2 og ISO 639-3 (tre bokstavers koder): <ul style="list-style-type: none">• <code>nb</code>• <code>nn</code>• ...
TBX-Nivå	langSec
Merknad	(ingen)

Betydningsbeskrivelse.kildebeskrivelse.forholdTilKilde

PID til definisjon	'forhold til kilde', skosno:forholdTilKilde
TBX-representasjon	<code><admin type="forholdTilKilde"></code>
Datatype (med ev. PID til definisjon)	PickList: <ul style="list-style-type: none">• <code>sitatFraKilde</code> ('sitat fra kilde', skosno:sitatFraKilde)• <code>basertPåKilde</code> ('basert på kilde', skosno:basertPåKilde)• <code>egendefinert</code> ('egendefinert', skosno:egendefinert)
TBX-Nivå	langSec
Merknad	I en <code><adminGrp></code> , dessuten i den samme <code><descripGrp></code> som den aktuelle Betydningsbeskrivelse.tekst.tekst

Betydningsbeskrivelse.kildebeskrivelse.kilde.URI

PID til definisjon	'source', datcat:DC-471
TBX-representasjon	<xref type="kilde">
Datatype (med ev. PID til definisjon)	URI
TBX-Nivå	langSec
Merknad	I samme <adminGrp> som den aktuelle Betydningsbeskrivelse.forholdTilKilde

Betydningsbeskrivelse.kildebeskrivelse.kilde.tekst

PID til definisjon	'source', datcat:DC-471
TBX-representasjon	<adminNote type="kilde">kilde</adminNote>
Datatype (med ev. PID til definisjon)	PCDATA
TBX-Nivå	langSec
Merknad	I samme <adminGrp> som den aktuelle Betydningsbeskrivelse.forholdTilKilde

Betydningsbeskrivelse.merknad.tekst

PID til definisjon	'explanation', datcat:DC-223
TBX-representasjon	<descripNote type="merknad">tekst</descripNote>
Datatype (med ev. PID til definisjon)	PCDATA
TBX-Nivå	langSec
Merknad	I samme <descripGrp> som den aktuelle Betydningsbeskrivelse.tekst.tekst

Betydningsbeskrivelse.merknad.språkMålform

PID til definisjon	'language identifier', datcat:DC-279
TBX-representasjon	<langSec xml:lang="nb">

Datatype (med ev. PID til definisjon)	PickList, fra ISO 639-1 (to bokstavers kode), ev. ISO 639-2 og ISO 639-3 (tre bokstavers koder): <ul style="list-style-type: none"> • nb • nn • ...
TBX-Nivå	langSec
Merknad	(ingen)

Betydningsbeskrivelse.eksempel.tekst

PID til definisjon	'example', datcat:DC-222
TBX-representasjon	<descripNote type="eksempel">tekst</descrip>
Datatype (med ev. PID til definisjon)	PCDATA
TBX-Nivå	langSec
Merknad	I samme <descripGrp> som den aktuelle Betydningsbeskrivelse.tekst.tekst

Betydningsbeskrivelse.eksempel.sspråkMålform

PID til definisjon	'language identifier', datcat:DC-279
TBX-representasjon	<langSec xml:lang="nn">
Datatype (med ev. PID til definisjon)	PickList, fra ISO 639-1 (to bokstavers kode), ev. ISO 639-2 og ISO 639-3 (tre bokstavers koder): <ul style="list-style-type: none"> • nb • nn • ...
TBX-Nivå	langSec
Merknad	(ingen)

Betydningsbeskrivelse.målgruppe

PID til definisjon	'audience', datcat:DC-527
TBX-representasjon	<descripNote type="målgruppe">

Datatype (med ev. PID til definisjon)	PickList: <ul style="list-style-type: none"> • <code>allmennheten</code> ('allmennheten', skosno:allmennheten) • <code>fagspesialist</code> ('fagspesialist', skosno:fagspesialist)
TBX-Nivå	langSec
Merknad	I samme <code><descripGrp></code> som den aktuelle Betydningsbeskrivelse.tekst.tekst

Betydningsbeskrivelse.omfang.URI

PID til definisjon	'omfang', skosno:omfang
TBX-representasjon	<code><xref type="omfang"></code>
Datatype (med ev. PID til definisjon)	URI
TBX-Nivå	langSec
Merknad	I samme <code><descripGrp></code> som den aktuelle Betydningsbeskrivelse.tekst.tekst

Betydningsbeskrivelse.omfang.tekst

PID til definisjon	'omfang', skosno:omfang
TBX-representasjon	<code><descripNote type="omfang">tekst</descripNote></code>
Datatype (med ev. PID til definisjon)	PCDATA
TBX-Nivå	langSec
Merknad	I samme <code><descripGrp></code> som den aktuelle Betydningsbeskrivelse.tekst.tekst

Betydningsbeskrivelse.sistOppdatert

PID til definisjon	'last modification date', datcat:DC-2526
TBX-representasjon	<code><transac type="typeDato"></code>
Datatype (med ev. PID til definisjon)	PickList: <ul style="list-style-type: none"> • <code>sistOppdatert</code> ('last modification date', datcat:DC-2526)
TBX-Nivå	langSec

Merknad	I samme <code><descripGrp></code> som den aktuelle Betydningsbeskrivelse.tekst.tekst, dessuten i en <code><transacGrp></code> sammen med selve datoen som oppgis som <code><date></code>
----------------	--

AssosiativRelasjon.beskrivelse.tekst

PID til definisjon	‘description’, datcat:DC-2520
TBX-representasjon	<code><descripNote type=“beskrivelse”>tekst</descripNote></code>
Datatype (med ev. PID til definisjon)	PCDATA
TBX-Nivå	langSec
Merknad	I samme <code><descripGrp></code> som den aktuelle Begrep.assosiativRelasjon

AssosiativRelasjon.beskrivelse.språkMålform

PID til definisjon	‘language identifier’, datcat:DC-279
TBX-representasjon	<code><langSec xml:lang=“nb”></code>
Datatype (med ev. PID til definisjon)	PickList, fra ISO 639-1 (to bokstavers kode), ev. ISO 639-2 og ISO 639-3 (tre bokstavers koder): <ul style="list-style-type: none"> • nb • nn • ...
TBX-Nivå	langSec
Merknad	(ingen)

GeneriskRelasjon.inndelingskriterium.tekst

PID til definisjon	‘description’, datcat:DC-2520
TBX-representasjon	<code><descripNote type=“inndelingskriterium”>tekst</descripNote></code>
Datatype (med ev. PID til definisjon)	PCDATA
TBX-Nivå	langSec
Merknad	I samme <code><descripGrp></code> som den aktuelle Begrep.generiskRelasjon

GeneriskRelasjon.inndelingskriterium.språkMålform

PID til definisjon	'language identifier', datcat:DC-279
TBX-representasjon	<code><langSec xml:lang="nn"></code>
Datatype (med ev. PID til definisjon)	PickList, fra ISO 639-1 (to bokstavers kode), ev. ISO 639-2 og ISO 639-3 (tre bokstavers koder): <ul style="list-style-type: none">• nb• nn• ...
TBX-Nivå	langSec
Merknad	(ingen)

PartitivRelasjon.inndelingskriterium.tekst

PID til definisjon	'description', datcat:DC-2520
TBX-representasjon	<code><descripNote type="inndelingskriterium">tekst</descripNote></code>
Datatype (med ev. PID til definisjon)	PCDATA
TBX-Nivå	langSec
Merknad	I samme <code><descripGrp></code> som den aktuelle Begrep.partitivRelasjon

PartitivRelasjon.inndelingskriterium.språkMålform

PID til definisjon	'language identifier', datcat:DC-279
TBX-representasjon	<code><langSec xml:lang="nb"></code>
Datatype (med ev. PID til definisjon)	PickList, fra ISO 639-1 (to bokstavers kode), ev. ISO 639-2 og ISO 639-3 (tre bokstavers koder): <ul style="list-style-type: none">• nb• nn• ...
TBX-Nivå	langSec
Merknad	(ingen)

Begrepsrelasjon.sistOppdatert

PID til definisjon	'last modification date', datcat:DC-2526
TBX-representasjon	<transac type="typeDato">
Datatype (med ev. PID til definisjon)	PickList: <ul style="list-style-type: none">• sistOppdatert ('last modification date', datcat:DC-2526)
TBX-Nivå	langSec
Merknad	I samme <descripGrp> som den aktuelle assosiative, generiske eller partitive relasjonen, dessuten i en <transacGrp> sammen med selve datoen som oppgis som <date>

Begrepsrelasjon.overordnetBegrep

PID til definisjon	'superordinate concept generic', datcat:DC-496
TBX-representasjon	<xref type="overordnetBegrep">
Datatype (med ev. PID til definisjon)	URI
TBX-Nivå	langSec
Merknad	I samme <descripGrp> som den aktuelle generiske eller partitive begrepsrelasjonen

Begrepsrelasjon.underordnetBegrep

PID til definisjon	'subordinate concept generic', datcat:DC-491
TBX-representasjon	<xref type="underordnetBegrep">
Datatype (med ev. PID til definisjon)	URI
TBX-Nivå	langSec
Merknad	I samme <descripGrp> som den aktuelle generiske eller partitive begrepsrelasjonen

Begrepsrelasjon.assosiertBegrep

PID til definisjon	'associated concept', datcat:DC-87
TBX-representasjon	<xref type="assosiertBegrep">

Datatype (med ev. PID til definisjon)	URI
TBX-Nivå	langSec
Merknad	I samme <descripGrp> som den assosiative begrepsrelasjonen

Begrepssamling

PID til definisjon	'concept collection', skos:Collection
TBX-representasjon	<tbxHeader>
Datatype (med ev. PID til definisjon)	Se attributtene under Begrepssamling
TBX-Nivå	tbxHeader
Merknad	(ingen)

Begrepssamling.navn

PID til definisjon	'title', dct:title
TBX-representasjon	<title>tekst</title>
Datatype (med ev. PID til definisjon)	PCDATA
TBX-Nivå	titleStmt
Merknad	(ingen)

Begrepssamling.identifikator

PID til definisjon	'identifier', datcat:DC-3894
TBX-representasjon	<p type="identifikator">
Datatype (med ev. PID til definisjon)	URI
TBX-Nivå	sourceDesc
Merknad	(ingen)

Begrepssamling.ansvarligVirksomhet

PID til definisjon	'responsible organization', datcat:DC-452
TBX-representasjon	<p type="ansvarligVirksomhet">

Datatype (med ev. PID til definisjon)	Organisasjonsnummer, https://www.brreg.no/om-oss/oppgavene-vare/alle-registrene-vare/om-enhetsregisteret/organisasjonsnummeret/
TBX-Nivå	sourceDesc
Merknad	(ingen)

Begrepssamling.beskrivelse

PID til definisjon	'description', datcat:DC-2520
TBX-representasjon	<note>tekst</note>
Datatype (med ev. PID til definisjon)	PCDATA
TBX-Nivå	titleStmt
Merknad	(ingen)

Begrepssamling.kontaktpunkt

PID til definisjon	'contact point', adms:dcat-contactpoint
TBX-representasjon	<p type="kontaktpunkt">
Datatype (med ev. PID til definisjon)	Vcard
TBX-Nivå	sourceDesc
Merknad	(ingen)

Begrepssamling.begrep

PID til definisjon	'concept', skos:Concept
TBX-representasjon	<conceptEntry id="begrep002">
Datatype (med ev. PID til definisjon)	Se attributtene under Begrep
TBX-Nivå	conceptEntry
Merknad	Begrep som er i <body>-delen av den aktuelle TBX-filen

Vedlegg A (ikke-normativt) - Eksempler

Eksempelfilene er per 2020-03-09 validert korrekt mot TBX-Core (https://raw.githubusercontent.com/LTAC-Global/TBX_Core_RNG/master/TBXcoreStructV03.rng).

A.1 Eksempelfil med minimumsbeskrivelser av et begrep

```
<?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?>
<!-- VERSION HISTORY
sist oppdatert: 2020-03-09
-->
<?xml-model href="TBXcoreStructV03.rng" type="application/xml"
schematypens="http://relaxng.org/ns/structure/1.0"?>
<?xml-model href="TBX-AP-No_DCA.sch" type="application/xml"
schematypens="http://purl.oclc.org/dsdl/schematron"?>
<tbx xmlns="urn:iso:std:iso:30042:ed-2" style="dca" type="TBX-AP-NO" xml:lang="nb">
  <!-- xml:lang kan overstyres senere i filen -->
  <tbxHeader>
    <fileDesc>
      <titleStmt>
        <title>TBX-Difi-minimum</title>
        <!-- Begrepssamling.navn -->
        <note><!-- Begrepssamling.beskrivelse -->
          Dette er en eksempelfil, som illustrerer bruk av TBX-AP-NO.
          Eksemplet viser kun obligatoriske felter i Forvaltningsstandard for
          begrepsbeskrivelser 2.0.
        </note>
      </titleStmt>
      <sourceDesc>
        <p type="identifikator">https://URIen_til_denne_begrepssamling</p>
        <!-- Begrepssamling.identifikator, som URI -->
        <p type="ansvarligVirksomhet">985 942 897</p>
        <!-- Begrepssamling.ansvarligVirksomhet, som org.nr. -->
      </sourceDesc>
    </fileDesc>
  </tbxHeader>
  <text>
    <body>
      <conceptEntry id="begrep001">
        <!-- conceptEntry for begrep 'term', med kun obligatoriske felter fra
          Forvaltningsstandard for begrepsbeskrivelser 2.0 -->
        <admin
type="identifikator">http://www.standard.no/toppvalg/termbasen/TermPost/?TermPostId=35
329</admin>
        <!-- Begrep.identifikator, som URI -->
        <transacGrp>
          <transac type="ansvarligVirksomhet">985 942 897</transac>
```

```

    <!-- Begrep.ansvarligVirksomhet, som org.nr. -->
  </transacGrp>
  <langSec xml:lang="nb">
    <!-- språkkoden gjelder for alle elementene i denne langSec -->
    <descrip type="definisjon">betegnelse for et allmennbegrep som tilhører et
fagområde</descrip>
    <!-- Betydningsbeskrivelse.tekst.tekst, i fritekst -->
    <termSec>
      <term>term</term>
      <!-- Term.navn.tekst, som fritekst -->
      <termNote type="typeTerm">anbefaltTerm</termNote>
      <!-- at termen er en anbefalt term, som enumeration -->
    </termSec>
  </langSec>
</conceptEntry>
</body>
</text>
</tbx>

```

A.2 Eksempelfil med alle felter for begrepsbeskrivelser

```

<?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?>
<!-- VERSION HISTORY
sist oppdatert: 2020-03-09
-->
<?xml-model href="TBXcoreStructV03.rng" type="application/xml"
schematypens="http://relaxng.org/ns/structure/1.0"?>
<?xml-model href="TBX-AP-No_DCA.sch" type="application/xml"
schematypens="http://purl.oclc.org/dsdl/schematron"?>
<tbx xmlns="urn:iso:std:iso:30042:ed-2" style="dca" type="TBX-AP-NO" xml:lang="nb">
  <!-- xml:lang kan overstyres senere i filen -->
  <tbxHeader>
    <!-- tilsvarende Begrepssamling -->
    <fileDesc>
      <titleStmt>
        <title>TBX-ed2-Difi-eksempler</title>
        <!-- Begrepssamling.navn, som fritekst -->
        <note><!-- Begrepssamling.beskrivelse, som fritekst -->
          Dette er en eksempelfil, som illustrerer bruk av TBX.
          Eksemplene til sammen bruker alle felter i Forvaltningsstandard for
begrepsbeskrivelser.
        </note>
      </titleStmt>
      <sourceDesc>
        <p type="identifikator">https://URIen_til_denne_begrepssamling</p>
        <!-- Begrepssamling.identifikator, som URI -->
        <p type="ansvarligVirksomhet">985 942 897</p>

```

```

<!-- Begrepssamling.ansvarligVirksomhet, som org.nr. -->
<p type="kontaktpunkt">
    vcard:Organization;
    vcard:hasEmail mailto:kontakt@ny.url;
    vcard:hasURL http://kontakt.oss/ny/url;
    vcard:organization-unit "kontaktavdelingen"
</p>
<!-- Begrepssamling.kontaktpunkt, som VCard -->
</sourceDesc>
</fileDesc>
</tbxHeader>
<text>
<body>
<!-- Begrepene i Begrepssamlingen: -->
<!-- først et eksempel, begrepet 'anbefalt term', med kun obligatoriske felter
fra Forvaltningsstandard for begrepsbeskrivelser 2.0 -->
<conceptEntry id="c01">
<!-- conceptEntry for et begrep, 'anbefalt term' -->
<admin
type="identifikator">http://www.standard.no/toppvalg/termbasen/TermPost/?TermPostId=35
354</admin>
<!-- Begrep.identifikator, som URI -->
<transacGrp>
<transac type="ansvarligVirksomhet">985 942 897</transac>
<!-- Begrep.ansvarligVirksomhet, som org.nr. -->
</transacGrp>
<langSec xml:lang="nb">
<!-- språkkoden gjelder for alle elementene i denne langSec -->
<descrip type="definisjon">term som blir sett på som den best egnede for et
bestemt begrep</descrip>
<!-- Betydningsbeskrivelse.tekst.tekst, i fritekst -->
<termSec>
<term>term</term>
<!-- Term.navn.tekst, i fritekst -->
<termNote type="typeTerm">anbefaltTerm</termNote>
<!-- at termen er en anbefalt term, som enumeration -->
</termSec>
</langSec>
</conceptEntry>
<!-- slutten på conceptEntry for begrepet 'anbefalt term' -->
<!-- så et eksempel, begrep 'tillatt term', som bruker de aller fleste feltene i
standard, med noe "dummy_tekst" -->
<conceptEntry id="c02">
<!-- conceptEntry for et annet begrep, 'tillatt term' -->
<admin
type="identifikator">http://www.standard.no/toppvalg/termbasen/TermPost/?TermPostId=35
355</admin>
<!-- Begrep.identifikator, som URI -->
<transacGrp>
<transac type="ansvarligVirksomhet">985 942 897</transac>
<!-- Begrep.ansvarligVirksomhet, som org.nr. -->

```

```

<transacNote type="kontaktpunkt">
    vcard:Organization;
    vcard:hasEmail mailto:kontakt@ny.url
</transacNote>
<!-- Begrep.kontaktpunkt, som VCard -->
</transacGrp>
<transacGrp>
    <!-- Begrep.gyldighetsperiode.gyldigFraOgMed -->
    <transac type="typeDato">gyldigFraOgMed</transac>
    <!-- typeDato som enumeration -->
    <date>2018-04-17</date>
    <!-- selve datoen -->
</transacGrp>
<transacGrp>
    <!-- Begrep.gyldighetsperiode.gyldigTilOgMed -->
    <transac type="typeDato">gyldigTilOgMed</transac>
    <!-- typeDato som enumeration -->
    <date>2019-04-16</date>
    <!-- selve datoen -->
</transacGrp>
<transacGrp>
    <!-- Begrep.sistOppdatert -->
    <transac type="typeDato">sistOppdatert</transac>
    <!-- typeDato som enumeration -->
    <date>2018-07-04</date>
    <!-- selve datoen -->
</transacGrp>
<langSec xml:lang="nb">
    <!-- langSec for bokmål, alle felter som bruker datatype TekstMedSpråkkode
og med samme språkkode, samles i en slik langSec -->
    <descripGrp>
        <!-- en descripGrp med elementer som omhandler Begrep.Definisjon -->
        <descrip type="definisjon">term som blir sett på som egnet for et bestemt
begrep, og som blir brukt ved siden av en anbefalt term</descrip>
        <!-- Begrep.Definisjon.tekst.tekst, i fritekst -->
        <adminGrp>
            <!-- en adminGrp for Begrep.Definisjon.kildebeskrivelse -->
            <admin type="forholdTilKilde">sitatFraKilde</admin>
            <!-- Begrep.Definisjon.kildebeskrivelse.forholdTilKilde, som enumeration
-->
            <!-- lovlige verdier til "forholdTilKilde": sitatFraKilde,
basertPåKilde, egendefinert -->
            <adminNote type="kilde">NS-ISO 1087-1:2000: Terminologiarbeid - Ordliste
- Del 1: Teori og anvendelser</adminNote>
            <!-- Begrep.Definisjon.kildebeskrivelse.kilde.tekst, i fritekst -->
            <xref type="kilde"
target="http://www.standard.no/toppvalg/termbasen/TermPost/?TermPostId=35355"/>
            <!-- Begrep.Definisjon.kildebeskrivelse.kilde.URI, som URI -->
            </adminGrp>
            <descripNote type="merknad">dummy_tekst</descripNote>
            <!-- Begrep.Definisjon.merknad.tekst, i fritekst -->

```

```

<descripNote type="omfang">dummy_tekst</descripNote>
<!-- Begrep.Definisjon.omfang.tekst, i fritekst -->
<xref type="omfang" target="https://uri_til_omfang"/>
<!-- Begrep.Definisjon.omfang.URI -->
<descripNote type="eksempel">dummy_tekst</descripNote>
<!-- Begrep.Definisjon.eksempel.tekst, i fritekst -->
<transacGrp>
  <!-- Begrep.sistOppdatert -->
  <transac type="typeDato">sistOppdatert</transac>
  <!-- typeDato som enumeration -->
  <date>2018-07-02</date>
  <!-- selve datoen -->
</transacGrp>
</descripGrp>
<descripGrp>
  <!-- Begrep.AlternativFormulering -->
  <descrip type="alternativFormulering">dummy_tekst</descrip>
  <!-- Betydningsbeskrivelse.tekst.tekst, i fritekst -->
  <descripNote type="målgruppe">allmennheten</descripNote>
  <!-- Betydningsbeskrivelse.målgruppe, som enumeration -->
  <!-- lovlige verdier til "målgruppe": allmennheten, fagspesialist -->
</descripGrp>
<descrip type="fagområde">terminologi</descrip>
<!-- Begrep.fagområde.tekst, i fritekst -->
<descrip type="bruksområde">terminologi</descrip>
<!-- Begrep.bruksområde, i fritekst -->
<descripGrp>
  <!-- Begrep.GeneriskRelasjon, tilsvarende med partitivRelasjon -->
  <descrip type="typeRelasjon">generiskRelasjon</descrip>
  <!-- typeRelasjon, som enumeration -->
  <!-- lovlige verdier til "typeRelasjon": assosiativRelasjon,
generiskRelasjon, partitivRelasjon -->
  <descripNote type="inndelingskriterium">klassifisering</descripNote>
  <!-- Begrep.GeneriskRelasjon.inndelingskriterium.tekst, i fritekst -->
  <xref type="overordnetBegrep"
target="http://www.standard.no/toppvalg/termbasen/TermPost/?TermPostId=35329"/>
  <!-- xref til det relaterte begrepet, i dette tilfelle begrepet 'term' som
er overbegrep til 'tillatt term' -->
  <!-- typeRelatertBegrep som enumeration -->
  <!-- lovlige verdier til "xref type her er: assosiertBegrep,
overordnetBegrep, underordnetBegrep -->
  <transacGrp>
    <!-- Begrepsrelasjon.sistOppdatert -->
    <transac type="typeDato">sistOppdatert</transac>
    <!-- typeDato som enumeration -->
    <date>2018-04-17</date>
    <!-- selve datoen -->
  </transacGrp>
</descripGrp>
<xref type="seOgså"
target="http://www.standard.no/toppvalg/termbasen/TermPost/?TermPostId=36723"/>

```

```

<xref type="erstatte"
target="https://URI_til_begrepet_som_dette_begrepet_erstatte"/>
  <xref type="erstattesAv"
target="https://URI_til_begrepet_som_dette_begrepet_erstattesAv"/>
  <termSec>
    <!-- en termSec for 'tillatt term' -->
    <term>tillatt term</term>
    <!-- Term.navn.tekst, i fritekst -->
    <termNote type="typeTerm">anbefaltTerm</termNote>
    <!-- om termen er en anbefalt, tillat eller frarådet term -->
    <!-- typeTerm som enumeration -->
    <!-- lovlige verdier til "typeTerm": anbefaltTerm, tillattTerm,
frarådetTerm, datastrukturterm -->
  </termSec>
  <termSec>
    <!-- nå med en annen termSec, for termen "synonym" som er en tillatt term
til begrepet 'tillatt term' -->
    <term>synonym</term>
    <!-- Term.navn.tekst, i fritekst -->
    <termNote type="typeTerm">tillattTerm</termNote>
    <!-- om termen er en anbefalt, tillat eller frarådet term -->
    <!-- typeTerm som enumeration -->
    <!-- lovlige verdier til "typeTerm": anbefaltTerm, tillattTerm,
frarådetTerm, datastrukturterm -->
    <termNote type="målgruppe">allmennheten</termNote>
    <!-- Term.målgruppe, som enumeration -->
    <!-- lovlige verdier for "målgruppe": allmennheten, fagspesialist -->
  </termSec>
</langSec>
<!-- slutten på langSec for bokmål -->
<langSec xml:lang="nn">
  <!-- langSec for nynorsk -->
  <descripGrp>
    <!-- Begrep.definisjon -->
    <descrip type="definisjon">term som blir sett på som eigna for eit visst
omgrep, og som blir brukt ved sida av ein tilrådd term</descrip>
    <!-- Betydningsbeskrivelse.tekst.tekst, i fritekst -->
    <transacGrp>
      <!-- Betydningsbeskrivelse.sistOppdatert -->
      <transac type="typeDato">sistOppdatert</transac>
      <!-- typeDato som enumeration -->
      <date>2018-07-03</date>
      <!-- selve datoen -->
    </transacGrp>
  </descripGrp>
  <termSec>
    <!-- en termSec, for termen "tillatten term" som er en 'anbefalt term' -->
    <term>tillatten term</term>
    <!-- Term.navn.tekst, i fritekst -->
    <termNote type="typeTerm">anbefaltTerm</termNote>
    <!-- om termen er en anbefalt, tillat eller frarådet term -->

```



```
<!-- typeTerm som enumeration -->
<!-- lovlige verdier til "typeTerm": anbefaltTerm, tillattTerm,
frarådetTerm, datastrukturterm -->
<transacGrp>
  <!-- Term.sistOppdatert -->
  <transac type="typeDato">sistOppdatert</transac>
  <!-- typeDato som enumeration -->
  <date>2018-07-03</date>
  <!-- selve datoen -->
</transacGrp>
</termSec>
</langSec>
<!-- slutten på langSec for nynorsk -->
</conceptEntry>
<!-- slutten på conceptEntry for begrepet 'tillatt term' -->
</body>
</text>
</tbx>
```

Vedlegg B (ikke-normativt) - Endringer fra versjon 1.0 til 1.0.x

Det er kun redaksjonelle endringer fra versjon 1.0 til 1.0.x, som ikke beskrives her i vedlegget. Med redaksjonelle endringer menes endringer i formatering/strukturering eller justeringer i tekst/tegninger/tabeller/eksempler som ikke endrer kravene i standarden. [Ta kontakt med Digitaliseringsdirektoratet](#) for mer informasjon om de redaksjonelle endringene.